

interiors

Una caseta a Portlligat

JUDIT PUJADÓ > TEXT I FOTO

Si haguéssim arribat a Portlligat un 30 d'agost de fa, posem-hi, trenta-cinc anys, ens hi hauríem trobat la Rosa Leveroni, la Rossita, repartint xocolata desfeta entre els veïns –en Salvador Dalí, en Tharrats...– per celebrar el seu sant. «Però essencialment sóc amiga dels pescadors», hauria dit. I era veritat; se'n recorda la Pepita Calsat després de fer memòria d'aquesta casa i dels mobles plegables que la Leveroni hi tenia. El marit de la Pepita l'ajudava a treure a mar la barqueta que duia per nom *No s'hi Cap*, i que la poetessa feia servir per gronxar-se sobre les aigües.

D'aquells temps no en queda quasi res. Ara, quan arribes a Portlligat, els turistes deambulen amb la càmera suspesa entre l'emergència i l'abandó. Potser l'únic testimoni que en resta és una vella bicicleta rovellada, que reposa en una tanca de pedra, lligada al tronc d'un xiprer, just davant de la barraca de pescadors que el pare Leveroni va comprar el 1948. La caseta compensava el dot que la Rosa li estalviava perquè no s'havia de casar. Va ser, al llarg de més de trenta anys, l'amant de Ferran Soldevila. I els amants, ja se sap, no han d'anar gaire carregats. No necessiten dots, ni aixovars, només papers per escriure's cartes i moments perduts per a trobades furtives.

Abans de 1948 la caseta havia estat de l'Avelino Pomés, que vivia a Cadaqués i només venia a pescar a temporades, a fer l'anxova o la sardina. Després plegava i retirava els arts, i tot ho desava dins de la barraca, fins que tornés a ser temps de sortir a mar. Tot això ho recorda la Pepita, que tenia la caseta allà davant, on ara la seva jove, l'Arcàdia Faixó, té una botiga dedicada a vendre records, postals i guies a visitants i turistes, una botiga plena de Dalí, que sembla que és l'únic que ha de quedar, escampat des de Figueres fins a ran de mar.

Quan els pescadors encara feinejaven a Portlligat, estenien a la sorra les xarxes de cotó, les dones les sargien, i la Rosa Leveroni, que ja de jove estiuejava a Cadaqués, hi passava llargues temporades. «Melodia del sol; / argent fi d'olivera: / herba tendre, perfum / d'una galta molt fresca. / Mar ratllat de dofins / que sospira i espera / sota el vent dels xiprers / la blancor de la vela».

Aquí dins s'hi desaven els ormeigs de la mar, després hi va descansar la poetessa, i encara més tard, el 1984, la Fundació Gala-Dalí va adquirir la caseta per allargar l'ombra del pintor, amb un audiovisual que es repeteix en moltes llengües, unes maquetes que representen el creixement de Portlligat, un fris en cartró ploma amb retalls de premsa dalinians, i una paret solcada de versos que també parlen de les estrelles i de la nit i de Portlligat, però que no signa la Rosa Leveroni, de qui no queda res, sinó Salvador Dalí.

A PRÉ
DUEL ÉTOILE
AVEC LE
JE MON ADULESCEN
ESSE